

OSNOVI ORGANIZACIJE – VEŽBA BR. 7

ORGANIZACIONA STRUKTURA PREDUZEĆA

AD „VITAL“ VRBAS

Osnovni podaci o preduzeću

Industrijska proizvodnja jestivog ulja na Balkanu svoje početke beleži u malom vojvođanskom gradu Vrbasu. Godine 1859 samo šest godina posle poraza koji su u velikoj revoluciji buržoaske snage pretrpele od moćnih feudalnih struktura Austro-Ugarske Monarhije, preduzimljivi trgovac Jakov Lenji podigao je na obali starog kanala u Vrbasu prvu radionicu za preradu ulja. Ni sam verovatno nije mogao da nasluti da je puštajući u rad svoj neveliki pogon udario temelje buduće moćnom industrijskom gigantu – fabrici „Vital“.

Lenijeva fabrika bila je u početku presaona narafinisanog ulja sa ručnom i stočnom pogonskom snagom. Prerađujuće sirovine bile su konoplja , bundevina košpica i uljana repica. Treća i četvrta decenija 20-og veka , kada je na čelu uljare unuk osnivača , Josif Lenij, veoma su značajne za razvoj prve vrbasko uljare. U tom periodu u znatnoj meri je osavremenjena proizvodnja , nabavljena je nova oprema i montirana je rafinerija, tako da je proces proizvodnje jestivog ulja u potpunosti zaokružen u vrbaskoj fabrici. Prvo ulje od suncokreta proizvedeno je u ovoj uljari 1923.godine ali je veća proizvodnja ulja otpočela 1934.godine. Od tada je suncokret osnovna sirovina u proizvodnji i predstavlja neku vrstu amblema fabrike.

Od 1928.godine Lenijeva uljara nosila je naziv „Vojvodina“ a njen zaštitni znak bile su tri šestokrake zvezdice. Godine 1926 dva bivša službenika Lenijeve uljare, Oskar Hajn i Danilo Meder osnovali su sopstvenu fabriku koja je dobila naziv „Domaća“. Zaštitni znak ove fabrike je kruna. Za vreme Drugog svetskog rata obe uljare su radile. Bio je to veoma težak, ali i izuzetno značajan period u istoriji uljarstva u Vrbasu. Nakon II svetskog rata usledio je rad na obnovi zapuštenih i oštećenih pogona u obe fabrike. U periodu od 1946-47.godine izgrađena je i puštena u rad nova fabrika koju su radnici izgradili u izuzetno teškim uslovima. Puštanjem u rad ove fabrike proizvodnja se povećala za 100 % . U julu 1950.godine doneta je odluka o integraciji dve vrbasko uljare. Tačnije zbog manje produktivnosti „Vojvodina“ je pripojena uspešnoj fabrici „Domaća“. Nakon integracije 1950.godine vrbaska uljara imala je 458 zaposlenih i nalazila se na istoj lokaciji na kojoj se i danas prostire „Vital“.

Godine 1957 završena je i puštena u rad prva fabrika margarina u Srbiji. U januaru 1959.godine formiran je Industrijsko-prehrambeni kombinat „ Vrbas“ čiji su osnivači bili „ Domaća“ (Vital) , fabrika šećera „Bačka „ i „Carnex“. „Vital“ je u sastavu kombinata bio do 1990.godine.

Organizaciona struktura i poslovna povezanost

A.D. „ Vital“ ima u svom sastavu sledeće sektore i organizacione celine :

SEKTOR PROIZVODNJE

- Podsektor sirovo ulje
- Podsektor jestivo ulje
- Podsektor masti i margarini
- RJ majonez

SEKTOR NABAVKA

- Podsektor nabavka sirovina
- Podsektor opšta nabavka

SEKTOR MARKETING

- Podsektor prodaja
- Podsektor marketing
- Služba drumskog prevoza

SEKTOR LOGISTIKA

- Podsektor tehnička logistika
- Podsektor marketing
- Podsektor ekonomsko – pravni
- Podsektor kontrole

ZADATAK. Na osnovu opisa preduzeća i svih navedenih elemenata nacrtati organizacionu šemu i objasniti ključne karakteristike takve organizacione strukture.